

ජාතික ලොතරැයි මණ්ඩලයේ 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ආදායම් ප්‍රකාශනය, ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය හා වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 (1) වගන්තිය සහ 1963 අංක 11 දරන මුදල් පනතේ අංක 11 (ආ) වගන්තිය සමග සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවෙහි ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මුදල් පනතේ 14(2)(සී) වගන්තිය ප්‍රකාර මණ්ඩලයේ වාර්ෂික වාර්තාව සමග ප්‍රකාශයට පත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ISSAI 1000-1810) අනුරූප ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදු කරන ලදී. ආචාර ධර්මවල අවශ්‍යතාවන්ට මම අනුකූලවන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීම පිණිස විගණනය සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම්වලට අදාළවන විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත් වේ. තෝරාගත් පරිපාටීන්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ අවදානම් තක්සේරු කිරීමද ඇතුළත් විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරු කිරීම්වලදී, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස මණ්ඩලයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ වන්නා වූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් මණ්ඩලයේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය හා යොදාගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීම ද විගණනයට ඇතුළත් වේ. විගණනයේ විෂය පථය සහ ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 වගන්තියේ (3) සහ (4) උපවගන්තිවලින් විගණකාධිපති වෙත අභිමතානුසාරී බලතල පැවරේ.

මාගේ විගණන මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.4 තත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්වගණනය කරනු ලැබේ.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 තත්වගණනය කළ මතය

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලින් 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට ජාතික ලොතරැයි මණ්ඩලයේ මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.2.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 01

ප්‍රමිතයේ 79 (ආ) ඡේදය ප්‍රකාරව ස්කන්ධය තුළ ඇති එක් එක් සංචිතයේ ස්වභාවය හා අරමුණු පිළිබඳ විස්තරයක් ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

(ආ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 07

- (i) ප්‍රමිතයේ 18 (ආ)(ඇ) ඡේද ප්‍රකාරව, මණ්ඩලය විසින් විදේශීය ව්‍යවහාර මුදල් දේශීය ව්‍යවහාර මුදල් බවට පරිවර්තනය කිරීමෙන් ඇති වී තිබුණු රු.1,522,862 ක අලාභය ස්කන්ධය වෙනස්වීම් ප්‍රකාශයට ගලපා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයේ මුදල් හා මුදල් සමාන දෑ වල ආරම්භක ශේෂයට ගැලපීම වෙනුවට මෙහෙයුම් කටයුතුවලින් ජනනය වූ මුදල් ප්‍රවාහයක් ලෙස දක්වා තිබුණි.
- (ii) ප්‍රමිතයේ 20 වන වගන්තිය අනුව මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයේ බදු පෙර ලාභයට ගැලපීම නොකළ යුතු පහත සඳහන් විෂයයන් බදු පෙර ලාභයට ගලපා තිබුණි.

විස්තරය -----	වටිනාකම -----
	රු.
ප්‍රයෝජනයට ගත නොහැකි තොගයට මාරු කිරීම්	81,000
ත්‍යාග සංචිතයේ වෙනස් වීම්	99,346,909
නිවාස ණය ශේෂයේ අඩු වීම	272,963

(ඇ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 08

ඉකුත් වර්ෂවලදී උපචිත වියදම් ලෙස ඇස්තමේන්තු කර තිබුණු එකතුව රු.64,766,800 ක් සඳහා අදාළ වියදම් පැන නොනැගී තිබූ අතර, එම මුදල ඇස්තමේන්තු වෙනස්වීමක් ලෙස ප්‍රවර්තන වර්ෂයේ ලාභයට ගැලපිය යුතු විය. එහෙත් එම වටිනාකම ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනයේ රඳවාගත් ලාභයට ගැලපීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ බදුකරණ ලාභය එම ප්‍රමාණයෙන් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.

(ඇ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 12

ප්‍රමිතයේ 81 (ඇ) ඡේදය ප්‍රකාරව, බදු වියදම (ආදායම) සහ ගිණුම්කරණ ලාභය අතර පහත සඳහන් දෙයාකාරයට හෝ එක් ආකාරයකට අනුව කරන පැහැදිලි කිරීමක් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙළිදරව් කර නොතිබුණි.

- (i) බදු වියදම (ආදායම) සහ ගිණුම්කරණ ලාභයට අදාළ වන බදු අනුපාතිකයෙන් ගුණ කිරීමෙන් ලැබෙන වටිනාකම සමග අදාළ බදු අනුපාතිකය ගණනය කළ පදනමද හෙළිදරව් කරමින් සංඛ්‍යාත්මක සැසඳීමක් හෝ
- (ii) සාමාන්‍ය සඵල බදු අනුපාතිකය සහ අදාළ වන බදු අනුපාතිකය අතර වෙනසට අදාළ වන බදු අනුපාතිකය ගණනය කළ පදනමද හෙළිදරව් කරමින් සංඛ්‍යාත්මකව සැසඳීමක්.

(ඉ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 19

සේවක පාරිතෝෂික සඳහා අනාගත බැඳියාව වෙනුවෙන් රු.29,270,262 ක ප්‍රතිපාදන සලසා තිබුණද ඒ සඳහා සුදුසු ආයෝජන සැලැස්මක් පිළියෙල කර ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණි.

(ඊ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 20

- (i) ප්‍රමිතයෙහි 25 ඡේදය ප්‍රකාරව රජයේ ප්‍රදාන ලෙස ලැබෙන දෑ ගිණුම්ගත කිරීමේදී හඳුන්වාදී ඇති විකල්ප ක්‍රම අනුගමනය කර තිබූ බව නිරීක්ෂණය නොවීය. ඒ අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයේදී භාණ්ඩාගාරයෙන් ලැබී තිබුණු රු.5,795,000 ක් වටිනා මෝටර් රථයේ පිරිවැය ජංගම නොවන වත්කම් යටතේ ගිණුම්ගත කර තිබුණද ඊට අදාළ ක්‍රමක්ෂය ගිණුම්ගත කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ii) ප්‍රමිතයේ 39 (අ) ඡේදය ප්‍රකාරව පහත සඳහන් අනාවරණය කිරීමේදී සිදු කර නොතිබුණි.
 - රජයේ ප්‍රදාන සම්බන්ධ තොරතුරු මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අනාවරණය කිරීම සඳහා යොදාගත් පදනම ඇතුළු රාජ්‍ය ප්‍රදාන සඳහා යොදාගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය,
 - එම රාජ්‍ය ප්‍රදානයෙහි ස්වභාවය හා ප්‍රමාණය

(උ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 21

සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළ විදේශ විනිමය පරිවර්තන ලාභය රු.5,046,090 ක් වුවද මණ්ඩලය සතු විදේශ ව්‍යවහාර මුදල් ගිණුමේ ශේෂය දේශීය මුදල් බවට පරිවර්තනය කිරීමේදී හුවමාරු අනුපාතිකය නිවැරදි ලෙස යොදා නොගැනීම හේතුවෙන් එය මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල රු.1,522,862 ක අලාභයක් ලෙස දක්වා තිබුණි. තවද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබූ එම අලාභයද ඉහත දෝෂය හේතුවෙන් රු.547,132 කින් අධි තක්සේරු වී තිබූ අතර ප්‍රමිතයේ 28 ඡේදය ප්‍රකාරව එම අලාභ සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළව ගිණුම්ගත නොකර රඳවාගත් ලාභයට ගැලපීම් කිරීම් හේතුවෙන් බදුකරණ ලාභයද නිවැරදි නොවන බව නිරීක්ෂණය විය.

(උ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 24

ප්‍රමිතියේ 17 වන ඡේදය ප්‍රකාරව, පහත සඳහන් සේවක ප්‍රතිලාභ වර්ගවල එකතුව වෙන් වශයෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමග හෙළිදරව් කර නොතිබුණි.

- (i) කෙටිකාලීන සේවක ප්‍රතිලාභ
- (ii) පශ්චාත් සේවා ප්‍රතිලාභ
- (iii) වෙනත් දිගුකාලීන ප්‍රතිලාභ
- (iii) සමාජික ප්‍රතිලාභ

(ඌ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 36

ප්‍රමිතයෙහි 59 හා 60 වන ඡේද ප්‍රකාරව, ශුද්ධ අගය රු.558,310 ක් වූ භාවිතයෙන් ඉවත්කර ඇති වත්කම් දෙකක් සම්බන්ධයෙන් ඇතිවිය හැකි හානිකරණ අලාභය හඳුනාගෙන ගිණුම්ගත කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

2.2.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) ඒකාබද්ධ අරමුදලට දායකවීම් රු.2,445,594,544 ක් ස්කන්ධ වෙනස්වීමක් ලෙස හඳුනා ගැනීම වෙනුවට විකුණුම් පිරිවැයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ගලපා තිබුණි.
- (ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළ රු.99,354 ක වියදමක් පෙර ගෙවීම් ලෙස ගිණුම්ගත කර තිබීම හේතුවෙන් ජංගම වත්කම් සහ සමාලෝචිත වර්ෂයේ ලාභය එම වටිනාකමින් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.
- (ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ ලොතරැයි බෙදාහැරීමේ නියෝජිතයන් විසින් මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් නොකළ ලොතරැයිපත් 52,158 ක් වෙනුවෙන් අයවිය යුතු රු.1,043,160 ක් ගිණුම්වලින් අත්හැරී තිබුණි.
- (ඈ) උසාවි නියෝගයක් මත අලෙවි නියෝජිතයෙකුගෙන් ලැබී තිබුණු රු.1,000,000 ක මුදල අදාළ ණයගැති ගිණුමට බැර කිරීම වෙනුවට සමාලෝචිත වර්ෂයේ ලොතරැයි ආදායම් ගිණුමට බැර කර තිබුණි.
- (ඉ) මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කර ඇති නමුත් මාස 06 ක කාලයක් තුළ ගෙවීම් සඳහා ඉදිරිපත් නොවූ එකතුව රු.4,382,409 ක් වටිනා වෙක්පත් සඳහා මුදල් රෙගුලාසි 396 ප්‍රකාරව විධිමත් විමර්ශනයක් සිදුකර අවශ්‍ය ගැලපීම් සිදු කිරීම වෙනුවට වර්ෂයේ වියදම්වලින් එම ප්‍රමාණය අඩුකර දක්වා තිබුණි.

- (ඊ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ජංගම නොවන වත්කම් 03 ක් සඳහා වූ ක්ෂය වටිනාකම රු.21,153 කින් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.
- (උ) මාස 06 ඉක්මවූ ලොතරැස් ජාතික කඩදාසි සංස්ථාවට විකිණීමෙන් මණ්ඩලයට ලැබිය යුතු රු.982,320 ක් ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.
- (ඌ) මණ්ඩලයේ බැංකු ජංගම ගිණුමක වර්ෂ 01 කට අධික කාලයක සිට හඳුනා නොගත් ලැබීම් රු.3,142,147 ක් හඳුනාගෙන ගිණුම්ගත කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (එ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී දිනුම් වාරයන් සඳහා වෙන්කර තිබූ එහෙත් හිමිකම් නොපෑ ජයග්‍රාහකයින්ට අදාළ රු.99,346,909 ක ක්‍රියා මුදල නැවත ලාභයට ගැලපීම වෙනුවට රඳවාගත් ලාභයට ගලපා තිබීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ ලාභය එම ප්‍රමාණයෙන් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.
- (ඒ) මණ්ඩලය විසින් පෞද්ගලික බැංකුවක ආයෝජනය කර තිබූ රු.5,000,000 ක් 2008 අප්‍රේල් 23 දිනැති අංක 1546/18 දරන අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රය මගින් රජයට පවරා ගෙන තිබුණද, ඒ සඳහා ගිණුම්වල අවශ්‍ය ගැලපීම් සිදු නොකර එම මුදල ආයෝජන යටතේ තවදුරටත් දක්වා තිබුණි.

2.3 ප්‍රමාණවත් අධිකාරී බලයකින් තහවුරු නොවූ ගනුදෙනු

ලොතරැස් දිනුම් ඇදීමේ වාර සඳහා සහභාගී වන මණ්ඩලයේ නිලධාරීන්ට එක් දිනුම්වාරයක් සඳහා රු.1,200 සිට රු.4,500 දක්වා වූ පරාසයක ගෙවීම් සිදුකරනු ලැබුවද ඒ සඳහා භාණ්ඩාගාරයේ අනුමැතිය ලබාගෙන නොතිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී පමණක් එසේ ගෙවා තිබූ මුදල රු.39,990,200 ක් විය.

2.4 ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) මණ්ඩලය විසින් ණය පදනම මත නිකුත් කර තිබූ ලොතරැස් අලෙවි කුටි වෙනුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට ලැබිය යුතුව පැවති රු.7,716,731 ක වටිනාකම තුළ ඇතුළත් 2013 වර්ෂයට අදාළ රු.1,866,015 ක මුදල නිරවුල් කර ගැනීමට සමාලෝචිත වර්ෂයේදීද කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ආ) මණ්ඩලය විසින් එහි අලෙවි නියෝජිතයින්ට ලබාදී තිබූ යතුරු පැදි සහ පාපැදි වෙනුවෙන් 2014 වර්ෂයට හා ඊට පෙර සිට අයවිය යුතු වූ එකතුව රු.1,011,338 ක වාරික මුදල් අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට පැවති එකතුව රු.523,965,797 ක් වූ වෙළෙඳ ණයගැති ශේෂය තුළ එකතුව රු.8,549,003 ක් වූ ශේෂ ලොතරැස් අලෙවි නියෝජිතයින්ගෙන් වර්ෂ 01 සිට වර්ෂ 05 දක්වා වූ කාලයක සිට අයවිය යුතුව පැවතුණු අතර කාර්යය මණ්ඩලයේ සාමාජිකයින් වෙත නිකුත් කර තිබූ ලොතරැස් වෙනුවෙන් ලැබිය යුතුව පැවති රු.560,000 ක ශේෂයන්ද අයකර ගැනීමට විධිමත් වැඩපිළිවෙලක් යොදා නොතිබුණි.
- (ඈ) ඉහත ණයගැතියන් තුළ ඇතුළත් 2014 වර්ෂයේදී මියගිය අලෙවි නියෝජිතයෙකුගෙන් ලැබිය යුතුව පැවති රු.467,600 ක ශේෂයක් නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

- (ඉ) 2017 මාර්තු 31 දිනවන විට දිස්ත්‍රික් අලෙවි නියෝජිතයින් නිදෙනෙකුට අදාළ වර්ෂ 05 ඉක්මවූ ණය ශේෂවල එකතුව රු.975,774 ක්ද, නියෝජිතයින් 04 දෙනෙකුට අදාළ වර්ෂ 02 ඉක්මවූ ණය ශේෂවල එකතුව රු.559,966 ක්ද වශයෙන් එකතුව රු.1,535,740 ක් අයකර ගැනීමට කිසිදු පියවරක් ගෙන නොතිබුණි.
- (ඊ) වර්ෂ 06 කට වැඩි කාලයක සිට ණයහිමියන් 06 දෙනෙකුට ගෙවිය යුතු රු.21,462,363 ක් නිරවුල් කිරීමට කිසිදු ක්‍රියාමාර්ගයක් ගෙන නොතිබුණි.
- (උ) මණ්ඩලයේ අලෙවි නියෝජිතයින් ලෙස කටයුතු කර තිබූ එහෙත් වර්ෂ 06 කට වැඩි කාලයක් අක්‍රීයව සිටින අලෙවි නියෝජිතයින් 117 දෙනෙකු වෙත ගෙවිය යුතුව පැවති රු.255,017 ක මුදල පිළිබඳව විධිමත් පරිදි සොයා බලා එම ශේෂ නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ඌ) මණ්ඩලයේ සේවය කර සිටියදී 2003 වර්ෂයේදී මියගොස් ඇති සහ එම වසරේම වැඩ තහනමට ලක්වූ නිලධාරීන් දෙදෙනෙකුට ගෙවිය යුතු රු.240,983 ක් වූ දිරි දීමනා මුදල් නිරවුල් කිරීමකින් තොරව ගෙවිය යුතු ශේෂයක් ලෙස ගිණුම්වල දක්වා තිබුණි.
- (එ) වර්ෂ ගණනාවක සිට දිස්ත්‍රික් අලෙවි නියෝජිතයන් සඳහා ගෙවිය යුතුව පැවති රු.149,000 ක් විධිමත් පරිදි නිරවුල් කිරීමකින් තොරව වැඩිපුර අයකරගත් පරිගණක වාරික ලෙස ගිණුම්වල ඉදිරියට ගෙන එමින් පැවතිණි.
- (ඒ) මණ්ඩලය සඳහා ලී බඩු හා ගෘහ භාණ්ඩ මිලදී ගැනීම වෙනුවෙන් 2013 වර්ෂයේදී බාහිර පාර්ශවයන්ට ලබාදී තිබුණු අත්තිකාරම් මුදලින් රු.168,560 ක් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටදී නිරවුල් කිරීමකින් තොරව ගිණුම්වල ඉදිරියට ගෙන එමින් පැවතුණි.
- (ඔ) මණ්ඩලයට ජලය සහ ඉන්ධන සැපයීම වෙනුවෙන් බාහිර ආයතන 02 ක තැන්පත් කර තිබූ රු.202,500 ක් වර්ෂ 12 කට අධික කාලයක සිට අයකර ගෙන නොතිබුණු අතර අදාළ ආයතන මේ වන විට මණ්ඩලය වෙනුවෙන් සේවා සැපයීමක්ද සිදු නොකරන බව නිරීක්ෂණය විය.
- (ඕ) මණ්ඩලයේ නිලධාරියකු වෙත 2012 අප්‍රේල් මාසයේදී ලබාදී තිබූ රු.15,000 ක අත්තිකාරම් 2017 ජුනි වන විටත් පියවා නොතිබුණි.

2.5 නීති රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම්

පහත සඳහන් නීති රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම් නිරීක්ෂණය විය.

නීති රීති, රෙගුලාසි යනාදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම්
(අ) 1997 අංක 35 දරන මුදල් (සංශෝධිත) පනතින් සංශෝධිත 1963 අංක 11 දරන මුදල් පනත	
(i) 14(2) හා 17(1) අ වගන්තිය	පනතේ විධිවිධානවලට පටහැනිව සුපිරි වාසනා සම්පත හා ජාතික සම්පත යන ලොතරැයිවලට අදාළ ත්‍යාග සංචිත ගිණුම්වලින් රු.30,000,000 ක්, මණ්ඩලයේ වෙනත් ලොතරැයි ත්‍යාග ගෙවීම් සඳහා යොදාගෙන තිබුණි.

- (ii) 14 (2) හා 16 (1) හා 16 (4) වගන්ති මණ්ඩලය විසින් වෙනත් අමාත්‍යාංශ, දෙපාර්තමේන්තු හා අධිකාර වෙනුවෙන් ලොකරැයි පැවැත්වීමේදී අදාළ ආයතන සමග ගිවිසුමකට එළඹිය යුතුය. එහෙත්, ගොවිසෙන, සුපිරි වාසනා සම්පත, ජාතික සම්පත හා නිරෝගා ලොකරැයි වෙනුවෙන් අදාළ ආයතන සමග ගිවිසුම්ගත වීමකින් තොරව සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු.4,792,887,453 ක් ක්‍රයාග ලෙස පිරිනමා තිබුණි. තවද, ක්‍රයාග ලබා ගැනීම සඳහා ඉදිරිපත් නොවූ මාස 06 ඉක්මවූ රු.365,393,530 ක ක්‍රයාග මුදල ඒකාබද්ධ අරමුදලට මාරුකර තිබුණි.
- (iii) 17 (2) වගන්තිය ලොකරැයි ආදායමින් අදාළ වියදම් අඩුකළ පසු ඉතිරි මුදල ඒකාබද්ධ අරමුදලට බැර කළ යුතු වුවත් ඉකුත් වර්ෂවලට අදාළව එසේ බැර කිරීමෙන් තොරව රු.522,548,543 ක් රඳවා තිබුණි.
- (iv) 20(2)(1) වගන්තිය මණ්ඩලය විසින් ලොකරැයි පැවැත්වීම සම්බන්ධයෙන් රීති සකස් කර විෂය භාර අමාත්‍යවරයාගේ අනුමැතිය ලබාගෙන ගැසට් පත්‍රයේ පල කළ යුතු වුවද 2012 වර්ෂයේ සිට හඳුන්වාදී තිබූ නව ලොකරැයිපත්වන සම්පත් රේඛා, පවර් ලොටෝ, මෙගා පවර්, නිරෝගා, සුපිරි දෙලක්ෂපති, මනුසත් මෙහෙවර හා සුපර් රිච්ට් යනාදිය සඳහා ඒ අනුව කටයුතු කර නොතිබුණි. ඉන් රු.4,692,245,550 ක අලෙවි ආදායමක් උපයා තිබූ අතර එම ආදායමින් රු.2,309,431,338 ක් ක්‍රයාග සඳහා වෙන් කර තිබූ අතර අලෙවි නියෝජිත කොමිස් ලෙස රු.848,111,451 ක් ගෙවා තිබුණි.
- (ආ) 2006 අංක 10 දරන දේශීය ආදායම් පනත 114 වන වගන්තිය 2002 වර්ෂයේදී නිලධාරියකුගෙන් අයකර තිබූ රු.5,270 ක උපයන වීට ගෙවීමේ බදු දේශීය ආදායම් කොමසාරිස් ජනරාල් වෙත ප්‍රේෂණය කර නොතිබුණි.
- (ඇ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආයතන සංග්‍රහය

(i) VI වැනි පරිච්ඡේදය 2.10 ඡේදය සෑම පත්වීමක්, උසස් කිරීමක්, වැටුප් වර්ධක ගෙවීමක්, සේවය අත්හිටුවීමක්, විශ්‍රාම ගැන්වීමක් යනාදී කරුණු සම්බන්ධයෙන් මණ්ඩලය විසින් විගණකාධිපතිවරයා වෙත වාර්තා කළ යුතු වුවද එපරිදි කටයුතු කර නොතිබුණි.
(ii) VIII වන පරිච්ඡේදයේ 10.1 ඡේදය සතිඅන්ත හෝ රජයේ නිවාඩු දිනවල රාජකාරිවල නිරත වීම වෙනුවෙන් පැය 08 කට නොඅඩු එක් දිනක් සඳහා වැටුපෙන් 1/20 ක දීමනාවක් ලබාදිය හැකි වුවද එම විධිවිධාන නොසලකා මණ්ඩලය විසින් පැය 12 ඉක්මවා රාජකාරි ඉටුකරන සෑම එක් දිනක්ම දින දෙකක් රාජකාරි කළ සේ සලකා ගෙවීම් කර තිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ එසේ දින දෙකක් සේ සැලකූ අවස්ථා 86 ක් වෙනුවෙන් ගෙවා තිබූ මුදල රු.206,889 ක් විය. තවද, සතියේ වැඩකරන දිනයන්ද රජයේ නිවාඩු දිනයන් සේ සලකා නිවාඩු දින වැටුප් ගෙවා තිබූ අවස්ථා 04 ක් නිරීක්ෂණය වූ අතර එසේ ගෙවා තිබූ මුදල රු.18,038 ක් විය.

(iii) XXIV පරිච්ඡේදයේ 11 වන වගන්තිය 2005 ජනවාරි 01 දින සිට දේපල ණය ලබාදීම බැංකු මගින් සිදුකළ යුතු වුවත් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී නිලධාරීන් වෙත රු.8,333,758 ක දේපල ණය මණ්ඩලයේ මුදල් උපයෝගී කරගෙන ලබාදී තිබුණි. එසේම දේපල ණය සඳහා විධිවිධාන ප්‍රකාරව නිලධාරියාගෙන්, අය කරගත යුතු පොළිය නොසලකා සෑම නිලධාරියෙකුටම සියයට 4 ක අවම පොළී අනුපාතය යටතේ ණය ලබා දී තිබුණි.

(ඇ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහය

(i) මුදල් රෙගුලාසි 396 (ඇ)

ගෙවීම් සඳහා ඉදිරිපත් නොකළ මාස 06 ඉක්ම වූ එකතුව රු.388,509 ක වෙක්පත් 65 ක් සඳහා මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ii) මුදල් රෙගුලාසි 702 (3)

කොන්ත්‍රාත් ගිවිසුම් පිටපතක් විගණකාධිපතිවරයා වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවත් ඊට අනුකූලව කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ඉ) 2011 පෙබරවාරි 9 දිනැති අංක 13/2008 (iv) දරන රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛය

නිල වාහන සඳහා හිමිකම් ඇති නිලධාරීන් 09 දෙනෙකු වෙනුවෙන් මාසිකව ලබාදිය හැකි ඉන්ධන දීමනා සීමාව ඉක්මවා රු.2,783,900 ක් වැඩිපුර ගෙවා තිබුණි.

(ඊ) 2014 නොවැම්බර් 12 දිනැති අංක 25/2014, 2016 අගෝස්තු 26 දිනැති අංක 07/2014 කළමනාකරණ සේවා චක්‍රලේඛ හා 2010 අගෝස්තු 26 දිනැති අංක ඩීඑම්එස්/ඊ1/04/4/06 දරන කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තු ලිපිය

කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතියෙන් තොරව තනතුරු 04 ක් සඳහා නිලධාරීන් 09 දෙනෙකු බඳවා ගෙන තිබුණි.

(උ) රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛ

(i) 2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන චක්‍රලේඛය

- 6.5.1 ඡේදය

සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළ වාර්ෂික වාර්තාවේ කෙටුම්පතක් මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමග විගණකාධිපතිවරයා වෙත ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

- 9.12 ඡේදය

මණ්ඩලයේ සභාපතිවරයාගේ අනුමැතිය මත සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා රු.12,855,777 ක සුභසාධක දීමනාවක් ගෙවා තිබුණද ඒ සඳහා භාණ්ඩාගාරයේ අනුමැතිය ලබාගෙන නොතිබුණි.

(ii) 1994 ජුනි 14 දිනැති අංක 95 දරන වක්‍රලේඛය හා 2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන වක්‍රලේඛය

භාණ්ඩාගාරයේ අනුමැතිය ලබා ගැනීමෙන් තොරව කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා දිරිදීමනා යෝජනා ක්‍රියාත්මක කර තිබුණ අතර සමාලෝචිත වර්ෂයේ දිරිදීමනා ලෙස එසේ ගෙවා ඇති මුදල රු.99,864,317 ක් විය.

රජයේ අනුමත සංයුක්ත දීමනාව වෙනුවට එක් දිනකට උපරිම ලෙස රු.2,500 දක්වා වූ විශේෂ ප්‍රවර්ධන දීමනාවක් කාර්ය මණ්ඩලයට ලබාගත හැකි වන පරිදි විධිවිධාන සලසා තිබුණද ඒ සඳහා නිෂ්චිත අනුමැතියක් ලබාගෙන නොතිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂයේදී එසේ ගෙවා ඇති මුදල රු.3,096,500 ක් විය.

(iii) 2015 ජුනි 17 දිනැති අංක පීඊඩී/03/2015 දරන වක්‍රලේඛයේ 2.5 ඡේදය

වක්‍රලේඛ විධිවිධානවලට පටහැනිව මණ්ඩලය විසින් සභාපති හා ක්‍රියාකාරී අධ්‍යක්ෂක වෙත සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී රු.315,294 ක දිරිදීමනාවක් ගෙවා තිබුණි.

(iv) 2011 පෙබරවාරි 11 දිනැති අංක 57 දරන වක්‍රලේඛය

මණ්ඩලය විසින් වාර්ෂික ප්‍රචාරණ සැලැස්මක් සකස් කර රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතිය ලබා ගැනීමෙන් තොරව රු. 1,013,545,562 ක් ගෙවා තිබූ අතර ඉකුත් වර්ෂයේදී රු.753,535,738 ක් දරා තිබුණි.

(ඌ) 2006 රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය

(i) 1.3.2 මාර්ගෝපදේශය

මණ්ඩලය විසින් සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයවා තිබුණු ලොතරැයි 14 කින් ලොතරැයි 10 ක් සඳහා විධිමත් ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය අනුගමනය කිරීමකින් තොරව මුද්‍රණකරුවන් තෝරාගෙන තිබුණි.

(ii) 7.8.6 හා 7.8.7 මාර්ගෝපදේශය

ලොතරැයි වර්ග 5 ක් සඳහා කැඳවන ලද මිල ගණන් ඇගයීමේදී සාරානුකූලව ප්‍රතිචාර දක්වා ඇති බවට වාර්තා වී තිබුණු මුද්‍රණ සමාගම් 02 ක මිල ගණන් තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුව විසින් ඇගයීම් කටයුතුවලින් ඉවත් කර තිබුණි. එසේම සාරානුකූලව ප්‍රතිචාර දක්වා ඇති බවට තහවුරු නොවූ මුද්‍රණ සමාගමක් වෙත ලොතරැයි 02 ක මුද්‍රණ කටයුතු පවරා තිබුණි.

(iii) 7.12.4 මාර්ගෝපදේශය

ඉහත ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියේදී ලංසුකරු සමග සම්මුති සාකච්ඡා කිරීම තුළින් එකඟ වූ කරුණු පිළිබඳ වාර්තා පවත්වාගෙන ගොස් නොතිබූ අතර ලංසුකරු සමග අවබෝධතා ගිවිසුම්ද අත්සන් කර නොතිබුණි.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා මණ්ඩලයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය රු.414,761,431ක අතිරික්තයක් වූ අතර ඊට අනුරූපව ඉකුත් වර්ෂයේ අතිරික්තය රු.241,016,039 ක් වූයෙන් ඉකුත් වර්ෂය හා සැසඳීමේදී මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.173,745,392 ක වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය විය. වෙනත් ආදායම් රු.157,348,155 කින් වැඩිවීම හා ආදායම් බදු රු.187,656,992 කින් අඩුවීම ඉහත වර්ධනයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

සමාලෝචිත වර්ෂය හා ඉකුත් වර්ෂ 4 ක මූල්‍ය ප්‍රතිඵල විග්‍රහ කිරීමේ 2013 හා 2014 වර්ෂවලදී හැර අනෙකුත් වර්ෂවල ශුද්ධ ලාභයක් ලබා තිබූ අතර 2015 වර්ෂයේදී රු.241,016,039 ක් වූ ලාභය සමාලෝචිත වර්ෂයේ රු.414,761,431 ක් දක්වා වර්ධනය වී තිබුණි. කෙසේ වුවද, මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයට සේවක පාරිශ්‍රමික ජංගම නොවූ බදු හා ජංගම නොවන වත්කම් සඳහා ක්ෂය නැවත ගැලපීමේදී 2012 වර්ෂයේ සිට සමාලෝචිත වර්ෂය දක්වා දායකත්වය හිතකර අගයක් ගෙන තිබුණි. 2012 වර්ෂයේදී රු.3,014,201,011 ක්වූ දායකත්වය සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට රු.4,830,885,902 ක් දක්වා වර්ධනය වී තිබුණද එය වාර්ෂිකව උච්චාවචනයන්ට ලක් වී තිබුණි.

3.2 විග්‍රහාත්මක මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.2.1 අනුපාත විශ්ලේෂණය

සමාලෝචිත වර්ෂය හා ඉකුත් වර්ෂයේ මණ්ඩලයේ ලාභදායීත්ව හා කාරක ප්‍රාග්ධන අනුපාත පිළිබඳ විග්‍රහයක් පහත දැක්වේ.

අනුපාතය	වර්ෂය	
	2016	2015
(i) දළ ලාභ (ප්‍රතිශතය)	13.02	13.39
(ii) ශුද්ධ ලාභ/(අලාභ) (ප්‍රතිශතය)	2.05	1.38
(iii) ජංගම වත්කම් අනුපාතය	1.34 : 1	1.26:1
(iv) ක්ෂණික වත්කම් අනුපාතය	1.31 : 1	1.24:1

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ ලොතරැයි අලෙවි ආදායම රු.2,775,954,070 කින් එනම් සියයට 15.95 කින් වැඩිවී තිබුණද දළලාභ අනුපාතය 0.37 කින් පහළ ගොස් තිබුණි. ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ විකුණුම් පිරිවැය ඉහල යාම මෙන්ම වැට් (VAT) බදු අනුපාතය ඉහල යාමද ඒ සඳහා හේතු වී තිබුණි.

(ආ) මණ්ඩලයේ ජංගම හා ක්ෂණික අනුපාත ප්‍රශස්ථ මට්ටමක පවත්වා ගැනීම සඳහා කාරක ප්‍රාග්ධන කළමනාකරණය කෙරෙහි මණ්ඩලයේ අවධානය තවදුරටත් යොමුවිය යුතු වේ.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කාර්යසාධනය

1963 අංක 11 දරන මුදල් පනත මගින් ස්ථාපනය කර තිබුණු ජාතික ලොතරැයි මණ්ඩලයේ අරමුණු හා කාර්යයන් පහතින් දැක්වේ.

- (අ) පවතින ආදායම් මට්ටම හා ලාභදායකත්වය වැඩි කිරීම තුළින් රජයට කරන දායකත්වය වැඩි කිරීම.
- (ආ) වෙළඳපල නායකත්ව තත්ත්වය පවත්වාගෙන යාම.
- (ඇ) මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂමතාව වැඩිදියුණු කිරීම.
- (ඈ) ආයතනයේ යටිතල පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම.
- (ඉ) සේවක මණ්ඩලයේ කාර්යක්ෂමතාව හා ඵලදායීතාවය වැඩිදියුණු කිරීම.
- (ඊ) පාරිභෝගික සංතුෂ්ටිය වැඩි කිරීම.

ඉහත අරමුණු ඉටුකර ගැනීම සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) ආයතනය ආරම්භ කර වසර ගණනාවක් ගතවී තිබුණද ආයතනයේ යටිතල පහසුකම් වැඩි දියුණු කර ගැනීමට අදාළව කළමනාකරණයේ අවධානය යොමුකර නොතිබුණි.
- (ආ) මණ්ඩලයේ 2015 හා 2016 වර්ෂයන්ට අදාළ ලොතරැයිපත් ආදායම හා ප්‍රචාරණ පිරිවැය පහත දැක්වේ.

ලොතරැයිසේ නම	විකුණුම් ආදායම				ප්‍රචාරණ පිරිවැය			
	2016	2015	විචලනය	ප්‍රතිශතය	2016	2015	විචලනය	ප්‍රතිශතය
	රු.මි.	රු.මි.	රු.මි.	%	රු.මි.	රු.මි.	රු.මි.	%
මහජන සම්පත	5,342	4,734	608	12.8	132	107	25	23
වාසනා සම්පත	1,143	1,350	(207)	(15.3)	93	61	32	52
ගොවිසෙන	4,011	4,511	(500)	(11.1)	121	81	40	49
සුපිරි වාසනා	1,683	1,747	(64)	(3.66)	83	70	13	19
ජාතික සම්පත	1,355	1,319	36	2.73	83	67	16	24
සම්පත් රේඛා	1,632	1,629	3	0.18	102	80	22	28
වාසනා සම්පත සුපර් ෆිල්ට්	154	-	154	0	-	-	-	-
මෙගා පවර්	1,135	-	1,135	0	79	12	67	558
පවර් ලොටෝ	72	305	(233)	(76.4)	-	41	(41)	(100)
නිරෝගා	1,308	432	8.76	203	90	81	9	11
මනුසත් මෙහෙවර	30	-	30	0	-	-	-	-
සුපිරි දෙලක්ෂපති	517	-	517	0	66	-	66	-
රජ දිනුම	140	-	140	0	-	-	-	-
සමෘද්ධි	176	206	(30)	(14.6)	3	03	-	-
සෙවණ	1,475	944	531	56.3	4	02	2	100

- (i) ඉකුත් වර්ෂයේ අලෙවි කර තිබුණු ලොතරැයි වර්ග 10 ට අමතරව සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ලොතරැයි වර්ග පහක් හඳුන්වා දී තිබුණි. ඉකුත් වර්ෂය හා සැසඳීමේදී සමාලෝචිත වර්ෂයේ ලොතරැයි වර්ග 05 ක ආදායම ඉහළ ගොස් තිබුණද, වාසනා සම්පත, ගොවිසෙන, සුපිරි වාසනා සම්පත, පවර් ලොටෝ හා සමෘද්ධි යන ලොතරැයිවල ආදායම පහළ ගොස් තිබුණි. ලොතරැයිපත් අලෙවි කිරීම සඳහා දරන ලද ප්‍රචාරණ වියදම සැලකීමේදී සියළුම ලොතරැයිවලට අදාළ ප්‍රචාරණ වියදම ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව ඉහළ ගොස් තිබුණි.
 - (ii) ඉකුත් වර්ෂය සමග සැසඳීමේදී සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ලොතරැයි 4 ක් සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ප්‍රචාරණ වියදම් දරා නොතිබූ අතර ගොවිසෙන ලොතරැයිගේ ආදායම රු.මිලියන 500 කින් හෙවත් සියයට 11 කින් අඩුවී තිබුණු නමුත් එහි ප්‍රචාරණ වියදම ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සියයට 49 කින් ඉහළ ගොස් තිබුණි.
 - (iii) ඉහත දත්ත අනුව රු.මිලියන 5,342 ක ඉහලම ආදායමක් උපයා ඇති මහජන සම්පත ලොතරැයිගේ ප්‍රචාරණ පිරිවැය විකුණුම් ආදායමින් සියයට 2.5 ක් ලෙස පහලම අගයක් ගෙන තිබුණද රු.මිලියන 1,143 ක ආදායමක් උපයා ඇති වාසනා සම්පත ලොතරැයිගේ ප්‍රචාරණ පිරිවැය විකුණුම් ආදායමින් සියයට 8.14 ට ආසන්න අගයක් ගෙන තිබුණි.
 - (iv) ඉකුත් වර්ෂය සමග සැසඳීමේදී සමාලෝචිත වර්ෂයේ මණ්ඩලය විසින් පවත්වා ඇති ලොතරැයි දිනුම් වාර සංඛ්‍යාව 247 කින් වැඩිවී තිබුණි. නව ලොතරැයි 04 ක් හඳුන්වාදීම ඒ සඳහා මූලික වශයෙන් හේතුවී තිබූ අතර පවත්වා ඇති ලොතරැයි දිනුම් වාරවල ශුද්ධ වැඩිවීම 33 ක් පමණක් විය.
- (ඇ) විධිමත් පරිදි වෙළෙඳපොළ අධ්‍යයනයකින් තොරව 2014 වර්ෂයේදී වෙළෙඳපොළට හඳුන්වා දී තිබූ පවර් ලොටෝ ලොතරැයිගෙන් 2016 වර්ෂය වන විට මණ්ඩලය විසින් දරා ඇති අතිරේක පිරිවැය රු.55,259,129 ක් විය. කෙසේ වුවද, දිගින් දිගටම අලාභ ලැබීම මත එම ලොතරැයි 2016 වර්ෂයේදී නවතා දමා තිබුණි.
 - (ඈ) 2016 ජුනි මාසයේදී වෙළෙඳපොළට හඳුන්වා දී තිබූ වාසනා සම්පත සුපර් ෆිෆ්ටි ලොතරැයිද දිනුම් වාර 12 ක් පමණක් පවත්වා 2016 වර්ෂය තුළදීම නවතා දමා තිබූ අතර වෙළෙඳපොළ තුළ පැවති ඉල්ලුම දුර්වල මට්ටමක පැවතීම ඒ සඳහා හේතු වී තිබුණි.
 - (ඉ) ලොතරැයි මණ්ඩලයට අවශ්‍ය නියෝජිත සංඛ්‍යාව පිළිබඳ පූර්ව සැලසුමක් පිළියෙල කර නොමැති බව නිරීක්ෂණය වූ අතර 2012 වර්ෂයේ සිට සමාලෝචිත වර්ෂය දක්වා බඳවාගෙන තිබූ නියෝජිත සංඛ්‍යාව 52 ක් විය. අලෙවි නියෝජිතයන් පත් කිරීමේදී දුෂ්කර ප්‍රදේශ කෙරෙහි අවධානය යොමු වී නොතිබුණු අතර කලාප 13 ක් සඳහා මෙම කාලය තුළ කිසිදු අලෙවි නියෝජිතයකු බඳවා ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
 - (ඊ) මණ්ඩලය විසින් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී හඳුන්වාදී තිබුණු මනුසත් මෙහෙවර නැමැති ලොතරැයි මගින් එක් ටිකට් පතකට රු.100 බැගින් ලොතරැයිපත් 1,004,000 ක් අලෙවි කිරීමට සැලසුම් කර තිබුණද තත්‍ය වශයෙන් අලෙවි කර තිබුණේ ලොතරැයිපත් 297,564 ක් පමණක් විය. තවද, මෙම ලොතරැයිපත්වල ආදායමෙන් සියයට 39.63 ක් ඒකාබද්ධ අරමුදලට බැර කිරීමට තීරණය කර තිබුණද එසේ කිරීමකින් තොරව සම්පූර්ණ ආදායම මණ්ඩලයේ ආදායමක් ලෙස සලකා ක්‍රියාකාරී තිබුණි.

- (උ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ දිනුම් වාරයකට අදාළ යතුරු පදියක් හා රු.1,000,000 ක න්‍යාග නියෝජිතයකුගේ ඉල්ලීම මත ලබා දී නොතිබුණි. මෙසේ ජයග්‍රාහකයන් සඳහා න්‍යාග ලබා නොදීම හේතුවෙන් පැන නගින මහජන අප්‍රසාදය මණ්ඩලයේ කීර්තිනාමයට අහිතකර ලෙස බලපෑමට ඉඩකඩ ඇති බැව් නිරීක්ෂණය විය.
- (උආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම තුළ රු.මිලියන 691 ක් වෙන් කර ක්‍රියාත්මක කිරීමට සැලසුම් කර තිබුණු පහත සඳහන් කාර්යයන් ඉටු කිරීමට කිසිදු ක්‍රියාමාර්ගයක් ගෙන නොතිබුණි.
 - (i) නව විකුණුම් කුටි 25 ක් අළුතින් හඳුන්වා දීම.
 - (ii) මෝටර් සයිකල් 50 ක් හා යතුරු පදි 40 ක් මණ්ඩලයේ ප්‍රචාරණ කටයුතු සඳහා යොදා ගැනීම.
 - (iii) කොළඹ නගර සීමාව තුළ වෙන්ඬින් යන්ත්‍රයක් (vending machine) සවි කිරීම.

4.2 ආර්ථික නොවූ ගනුදෙනු

ආයතනයේ අභ්‍යන්තරයෙන් නෛතික සේවා ලබා ගැනීමේ හැකියාව තිබියදී පිටස්තර ආයතනයකින් එම සේවාව ලබා ගැනීමට කටයුතු කර තිබූ අවස්ථා නිරීක්ෂණය වූ අතර එවැනි එක් අවස්ථාවක් සඳහා දරා තිබූ වියදම රු.119,000 ක් විය.

4.3 කළමනාකරණ ක්‍රියාකාරකම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) අමාත්‍යවරයාගේ අනුමැතියකින් හා ගැසට් නිවේදනයකින් තොරව හඳුන්වා දී ඇති නිරෝගා ලොතරැයිසියේ මුද්‍රිත ජය අංක සහ ලග්න අනුව අවම වශයෙන් එක් දිනුම් වාරයදී ලොතරැයිපත් 1,300,000 ඉක්මවා අලෙවියක් පැවතිය යුතු විය. එහෙත් එක් දිනුම් වාරයක සාමාන්‍ය අලෙවිය වී තිබුණේ 447,198 ක් පමණි. ලොතරැයිපත් අලෙවිය තුළින් උපයන ආදායම න්‍යාග ලබාදීම සඳහා ප්‍රමාණවත් නොවීම හේතුවෙන් මණ්ඩලය සතු න්‍යාග සංචිත අරමුදලින් අතිරේක මුදල් ලබා ගනිමින් තිබූ බව නිරීක්ෂණය වූ අතර ඒ සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂයේදී එසේ ලබාගෙන ඇති මුදල රු.4,416,796 ක් විය.
- (ආ) ලොතරැයිපත් මුද්‍රණය කිරීමේදී මණ්ඩලය විසින් මුද්‍රණකරුවන්ට ලබාදී ඇති උපදෙස් පිළිපැදීමකින් තොරව කඩදාසිවල පිරිවැය අවම කර ගැනීමට හැකිවන පරිදි මුද්‍රණකරුවන් විසින් කඩදාසි යොදාගෙන තිබුණද ඒ සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ අවධානය යොමු වී නොතිබුණි. නියැදි විගණන පරීක්ෂණයට අනුව එක් අවස්ථාවකදී එක් මුද්‍රණකරුවකු විසින් පමණක් ලොතරැයිපත් 39,970,000 ක් මුද්‍රණය කිරීම වෙනුවෙන් උපයා ඇති අතිරේක ලාභය රු.354,097 ක් බව තහවුරු විය.
- (ඇ) මණ්ඩලය යටතේ ලියාපදිංචි වී ඇති අලෙවි නියෝජිතයන්ට ණය පදනම මත ලොතරැයිපත් නිකුත් කිරීමේ දී ඇතිවන අවදානම අවම කර ගැනීම සඳහා එම නියෝජිතයින්ගෙන් ඇප බැඳුම්කර ලබා ගැනීමේ අවශ්‍යතාවය අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලය විසින් අවධාරණය කර තිබුණි. එහෙත් මණ්ඩලය විසින් අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩල තීරණය නොසලකා ඒ සඳහා ණයවර රක්ෂණාවරණයක් හඳුන්වාදී සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ ඒ වෙනුවෙන් රු.8,290,055 ක අමතර පිරිවැයක් දරා තිබුණි. එහෙත් මණ්ඩලය යටතේ ලියාපදිංචි වී සිටි නියෝජිතයන් 118 දෙනාගෙන් 27 දෙනෙකු මෙම යෝජනා ක්‍රමයට ඇතුළත් කරගෙන නොතිබුණු අතර ඒ සඳහා හේතු පැහැදිලි නොකෙරුණි. විගණනයට ලැබී ඇති තොරතුරු අනුව නියෝජිතයින් 12 දෙනෙකු විසින් මාස 06 ඉක්මවා නොගෙවා ඇති ණය ශේෂය රු.1,819,750 ක් වුවද එම ණය ශේෂ අතුරින් අවදානම් සහිත ණය ශේෂ හඳුනාගෙන රක්ෂණාවරණ මගින් පියවා ගැනීමට කටයුතු කර ඇති බවක් නිරීක්ෂණය නොවීය.

- (ඇ) 2013 මැයි මාසයේදී ආරම්භ කර තිබූ මෙහා පවර් ලොතරැයිය සඳහා තෝරාගත් ලංසුකරු වෙත ප්‍රසම්පාදනය පිරිනැමීමෙන් තොරව රාජ්‍ය මුද්‍රණ නීතිගත සංස්ථාවට මුද්‍රණ කටයුතු පවරා තිබීම නිසා මාසිකව විශාල අලාභයක් මණ්ඩලයට සිදුවන බව නිරීක්ෂණය විය. 2016 සැප්තැම්බර් සිට 2017 පෙබරවාරි මාසය දක්වා එසේ සිදු වී ඇති අලාභය දළ වශයෙන් රු.1,489,289 ක් විය.
- (ඉ) 2012 වර්ෂයේදී ආරම්භ කර තිබූ සම්පත් රේඛා ලොතරැයිය සඳහා අවස්ථා කිහිපයකදී ආරම්භ කර තිබූ ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය විධිමත් පරිදි නිම කිරීමට 2017 ජුනි 30 වන විටද කටයුතු කර නොතිබුණි. මෙම ලොතරැයියේ මුද්‍රණ කටයුතු 2012 වර්ෂයේ සිටම එකම මුද්‍රණකරුවෙකුට පවරා තිබූ අතර 2016 ජනවාරි 01 දින සිට 2017 පෙබරවාරි 07 දින දක්වා පමණක් මෙම ලොතරැයියත් මුද්‍රණයෙන් දළ වශයෙන් මණ්ඩලයට රු.9,089,149 ක පමණ අලාභයක් සිදුවී ඇති බව තවදුරටත් නිරීක්ෂණය විය.
- (ඊ) මණ්ඩලය විසින් වෙළෙඳපොළට ඉදිරිපත් කර ඇති ක්ෂණික ලොතරැයිය වර්ග දෙකක මුද්‍රණ කටයුතු සඳහා වූ ගිවිසුම්ගත කාලය 2015 මැයි 31 න් අවසන් වී තිබුණද 2017 ජුනි දක්වා නව මුද්‍රණකරුවෙකු තෝරා ගැනීමට අවශ්‍ය ප්‍රසම්පාදන කටයුතු ඉටුකර නොතිබුණි.
- (උ) මණ්ඩලය විසින් මුද්‍රණය කරවා ගනු ලබන ලොතරැයියත්වල අවශ්‍යතාවය නිසි පරිදි පුරෝකථනය කිරීමකින් තොරව මුද්‍රණ ඇණවුම් ලබාදීම හේතුවෙන් සෑම දිනුම් වාරයකම මුද්‍රිත ලොතරැයියත්වලින් සියයට 10 ක පමණ ප්‍රමාණයක් නොවිකිණි ඉතිරිය පැවතුණි. ඒ අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසානයට ඉතිරිව පැවති ලොතරැයියත්වල මුද්‍රණ පිරිවැය රු.48,082,180 ක් විය.
- (ඌ) මණ්ඩලයේ අරමුදල්වලින් ලබාදී තිබූ දේපල ණය වලට අදාළ ඔප්පු 97 ක් වෙනුවෙන් අවලංගු කළ නොහැකි අටෝර්නි බලය පවරා ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

4.4 මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) මණ්ඩලයේ ලියාපදිංචි වී ඇති අලෙවි නියෝජිතයින් 118 දෙනාගෙන් 31 දෙනෙකු පමණක් ඇප බැඳුම්කර තබා තිබුණු අතර ඇප තබා ඇති අලෙවි නියෝජිතයින් වෙත ඇප සීමාව ඉක්මවා රු.85,248,254 ක ලොතරැයියත් ලබා දී තිබුණි. ඇප බැඳුම්කර තබා නොතිබුණු අලෙවි නියෝජිතයින්ට රු.424,619,373 ක් වටිනා ලොතරැයියත් නිකුත් කර තිබුණි.
- (ආ) නියෝජිතයන් අතර ලොතරැයියත් බෙදාහැරීම, අලෙවියෙන් පසු ඉතිරි ලොතරැයියත් පිළිබඳ දැනුම් දීම යනාදී තොරතුරු විද්‍යුත් තැපැල් මගින් (e mail) සන්නිවේදනය කිරීම සඳහා මණ්ඩලය විසින් මාසිකව රු.572,000 ක් වැයකර සන්නිවේදන ජාලයක් හඳුන්වා දී තිබුණි. එහෙත් ඇතැම් අලෙවි නියෝජිතයන් විසින් එම සන්නිවේදන ජාලය පරිහරණය කිරීමකින් තොරව විවිධ ආකාරයෙන් අදාළ තොරතුරු සන්නිවේදනය කිරීම නිසා තොරතුරුවල විශ්වාසනීයත්වය සහ ප්‍රමාදය මණ්ඩලයේ කටයුතුවලට බාධාවක්ව පැවති බව නිරීක්ෂණය විය. තත්ත්වය නිවැරදි කිරීම සඳහා මණ්ඩලය විසින්ද විධිමත් ක්‍රියාමාර්ගයක් ගෙන ඇති බවත් නිරීක්ෂණය නොවීය.
- (ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා මණ්ඩලයේ අලෙවි ඉලක්කය රු.බිලියන 20 ක් වූ අතර එම ඉලක්කය සංඛ්‍යාත්මකව සපුරාගෙන තිබුණද විගණනයේදී සිදුකළ නියැදි පරීක්ෂාවට අනුව, ඒ තුළ ඇතුළත් රු.මිලියන 358.43 ක් වටිනා ක්ෂණික ලොතරැයියත් සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් මාසයේදී ණය පදනම මත අලෙවි නියෝජිතයන්ට නිකුත් කර තිබුණි. 2017 මැයි වන විටත් අදාළ ණය මුදල් අලෙවි නියෝජිතයන් විසින් මණ්ඩලයට පියවා නොතිබියදී හා එයින් රු.19,673,300 ක ටිකට්පත් 2017 ජුනි මාසයේදී ආපසු ගබඩාවට භාරදී තිබියදී ණය පදනම මත අලෙවි කර ඇති එම ලොතරැයිය ආදායම මත මණ්ඩලයේ කාර්ය මණ්ඩලයට විශේෂ දිරිදීමනාද ගෙවා තිබුණි.

- (ඇ) මණ්ඩලය විසින් මෙහෙයවනු ලබන ලොතරැයි අතුරින් වැඩිම අලෙවියක් ඇති මහජන සම්පත ලොතරැයිගේ මුද්‍රණ කටයුතු 2008 වර්ෂයේ සිට මේ දක්වාම රාජ්‍ය මුද්‍රණ නීතිගත සංස්ථාව විසින් ඉටු කර තිබුණද ඒ සඳහා ලිඛිත ගිවිසුමක් නොවීය. මණ්ඩලයේ ලොතරැයිපත් මුද්‍රණ කටයුතු සඳහා 2016 වර්ෂය තුළදී ක්‍රියාත්මක කර තිබූ ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය මගින් එක් විකට්පතක් මුද්‍රණය කිරීම සඳහා ලැබී ඇති අවම මිල රු.0.3570 ක් වුවද රාජ්‍ය මුද්‍රණ නීතිගත සංස්ථාව වෙත එක් ලොතරැයිපතක් මුද්‍රණය කිරීම වෙනුවෙන් රු.0.5021 ක් ගෙවමින් පැවතුණි. තරඟකාරී මිල ගණන් සැලකිල්ලට නොගැනීම හේතුවෙන් 2016 වර්ෂය වෙනුවෙන් පමණක් මහජන සම්පත ලොතරැයිපත් මුද්‍රණයෙන් සිදුවිය හැකි ඇස්තමේන්තුගත අලාභය දළ වශයෙන් රු.41,703,626 ක් පමණ විය.
- (ඉ) 2015 වර්ෂයේදී හඳුන්වාදී තිබූ නිරෝගා ලොතරැයිගේ මුද්‍රණ කටයුතුද රාජ්‍ය මුද්‍රණ නීතිගත සංස්ථාවට පවරා දී තිබුණු අතර විධිමත් ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය මගින් මුද්‍රණකරුවෙකු තෝරා ගැනීම සඳහා මේ දක්වා මණ්ඩලය විසින් ක්‍රියාකර නොතිබුණි. ලොතරැයිපතක වර්තමාන මුද්‍රණ පිරිවැය රු.0.6637 ක් වූ අතර එම පිරිවැය සංයුතිය පිළිබඳ මණ්ඩලයට කිසිදු අදහසක් නොවීය. ලොතරැයිපත් මුද්‍රණය සඳහා 2016 වර්ෂයේදී සිදුකර ඇති ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය අනුව මෙවැනි එක් ලොතරැයිපතක් මුද්‍රණය කිරීම සඳහා ලැබී තිබුණු අවම ලංසුව රු.0.3570 ක් විය. 2016 වර්ෂය වෙනුවෙන් පමණක් නිරෝගා ලොතරැයිපත් මුද්‍රණයෙන් සිදුවිය හැකි ඇස්තමේන්තුගත අලාභය දළ වශයෙන් රු.23,011,087 ක් පමණ විය.
- (ඊ) මණ්ඩලය විසින් එහි ගිණුම් කටයුතු පවත්වාගෙන යාම වෙනුවෙන් 2003 වර්ෂයේදී හඳුන්වා දී තිබූ මධ්‍යගත Sage ACCPAC නැමැති පරිගණක මෘදුකාංගය සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු.224,000 ක් වැයකර විමධ්‍යගත කර තිබීම හේතුවෙන් එම මෘදුකාංගයෙන් ලබාගත හැකි සේවාවන් සීමිත වී තිබුණි. කලින් පැවති මධ්‍යගත ක්‍රමය මගින් ආයතනයේ ගනුදෙනු පිළිබඳව පැවති විශ්වාසනීයත්වයද මෙම විමධ්‍යගත ක්‍රමය යටතේ ප්‍රශ්නගත වී තිබුණු අතර, අදාළ වෙනස් කිරීම් නිසා ඇතිවන අවදානම්වල වගකීම භාර ගැනීම මෙම මෘදුකාංගය හඳුන්වාදුන් සමාගමද ප්‍රතික්ෂේප කර තිබුණි.

4.5 මතභේදයට තුඩුදෙන ගනුදෙනු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) 2016 මැයි මාසයේදී ගොවිසෙන 1293 ලොතරැයි දිනුම් වාරයට අදාළ ලොතරැයිපත් මුද්‍රණයේදී එකම අංක සහිත ලොතරැයිපත් දෙවරක් මුද්‍රණය වීම පිළිබඳව විධිමත් පරීක්ෂණයක් සිදුකර අදාළ මුද්‍රණකරුට එරෙහිව ක්‍රියාකිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ආ) මහජන සම්පත 3328 වැනි දිනුම් වාරය සඳහා ක්‍රියා ලෙස නවතම මෝටර් රථයක් (Brand New) ප්‍රදානය කිරීමට මණ්ඩලය විසින් තීරණය කර තිබුණද ක්‍රියා ලාභීයා වෙත ප්‍රදානය කර තිබුණේ පාවිච්චි කළ (Re Condition) වාහනයකි. මෙම වාහනය අදාළ නියෝජිත ආයතනයෙන්ම මිලදී ගෙන ඇතත් එය ආනයනය කර ඇත්තේ නියෝජිත ආයතනය මගින් නොව වෙනත් පෞද්ගලික පාර්ශවයන් විසින් බව ලිපි ලේඛන අනුව නිරීක්ෂණය විය. එසේ වෙනත් පාර්ශවයක් විසින් ආනයනය කළ වාහනයක් දේශීය නියෝජිත ආයතනය මාර්ගයෙන් මිලදී ගැනීම හේතුවෙන් ක්‍රියාලාභීයා වෙත පාවිච්චි කළ වාහනයක් ප්‍රදානය කිරීම සිදුවීම විගණනයේදී මතභේදයට තුඩු දෙන කරුණක් විය. එසේම මණ්ඩලය විසින් මෙම වාහනය සඳහා රු.6,800,000 ක පිරිවැයක් දරා තිබුණද රේගු ලියකියවිලි අනුව එම වටිනාකම රු.5,891,268 ක් වී තිබුණි.
- (ඇ) ඉඩමේ අයිතිය නීත්‍යානුකූලව සම්පූර්ණයෙන්ම පැවරී නොතිබියදී මණ්ඩලය විසින් එහි නිලධාරියෙකුට රු.774,480 ක නිවාස ණය මුදලක් ලබාදී තිබූ අතර නිවස ඉදිකිරීමට යෝජිත ඉඩම එම ඉඩමේ හිමිකරු විසින් ජීවිත භුක්තිය තබාගෙන නිලධාරියාට පවරා දී තිබුණි. ඉඩමේ හිමිකරු විසින් විසින් එම ඉඩමේ භුක්තිය ඉවත් කරගෙන ඉඩමේ අයිතිය නිලධාරියාට

පවරනු බවට වූ ලිඛිත ප්‍රකාශයක් පෞද්ගලික නීතිඥ සමාගමක් මාර්ගයෙන් ඉදිරිපත් කර තිබුණි. එහෙත් පසුව අදාළ දේපලේ භුක්තිය නැවත ඉල්ලා එම පාර්ශවය විසින් උසාවියේ නඩුවක් පවරා තිබූ අතර එහි පාර්ශවකරුවෙකු ලෙස මණ්ඩලය නම්කර තිබුණි. මණ්ඩලය තුළ වෘත්තීය සුදුසුකම් ලත් නීතිඥයෙකු සිටියදී මෙම නඩුවේ නඩුවාර 09 ක් සඳහා මණ්ඩලය විසින් රු.184,475 ක් නීතිඥ ගාස්තු ලෙස බාහිර නීතිඥයන්ට ගෙවා තිබුණි.

4.6 නිෂ්කාර්ය හෝ උෞත උපයෝජිත වත්කම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) වෙළඳ සන්නාමකරණය සඳහා මණ්ඩලය විසින් 2015 දෙසැම්බර් 31 දින රු.7,650,000 ක් වැයකර මිලදීගත් ට්‍රැක් රථ 02 ක් එම කාර්යය සඳහා යොදා නොගෙන 2017 මැයි 26 දින වන විටද ආයතන භූමියේ ගාල්කර තිබූ අතර මණ්ඩලය සතු අංක BMW (A1) 5860 මෝටර් රථය වර්ෂය පුරාම නිෂ්කාර්යව පැවතුණි.
- (ආ) මණ්ඩලයේ ගබඩා තොග පාලනය සහ වාහන පාලනය සඳහා 2012 වර්ෂයේදී මිලදීගෙන තිබුණු පිළිවෙලින් රු.668,460 ක් හා රු.740,000 ක් වටිනා පරිගණක මෘදුකාංග 02 ක් භාවිතයට ගෙන නොතිබුණි.

4.7 වෙනත් රාජ්‍ය ආයතන වෙත ලබාදී ඇති මණ්ඩලයේ සම්පත්

2003 ජූනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ 8.3.9 ඡේදය ප්‍රකාර මණ්ඩලය සතු සම්පත් රේඛීය අමාත්‍යාංශය හෝ වෙනත් රාජ්‍ය ආයතන සඳහා ලබා නොදිය යුතු වුවද ඊට පටහැනිව මණ්ඩලය සතු රු.5,660,000 ක් වටිනා මෝටර් රථ 2 ක් හා මෝටර් බයිසිකලයක්ද, මණ්ඩලයේ නිලධාරීන් 6 දෙනෙකු ද මුදල් අමාත්‍යාංශය සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂයේ පෙබරවාරි සිට මුදා හැර තිබුණි. තවද, එම නිලධාරීන් වෙත මණ්ඩලයෙන් ගෙවා තිබූ සේවක පාරිශ්‍රමික හා දිරි දීමනා රු.1,621,952 ක් ප්‍රතිපූර්ණය කර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

4.8 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) 2003 ජූනි 02 දිනැති පීඊඩී 12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ 9.14 ප්‍රකාරව මානව සම්පත් කළමනාකරණය සඳහා වූ අත්පොතක් පිළියෙල කර නොතිබුණි.
- (ආ) 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට මණ්ඩලයේ අනුමත ස්ථීර කාර්ය මණ්ඩලය 384 ක් වූ අතර තත්‍ය වශයෙන් ස්ථීර කාර්ය මණ්ඩලය 311 ක් වූයෙන් අනුමත ස්ථීර තනතුරු 73 ක පුරප්පාඩු පැවතුණි. එසේම, අනුමත කොන්ත්‍රාත් තනතුරු සංඛ්‍යාව 20 ක් වුවද තත්‍ය වශයෙන් 76 දෙනෙකු බඳවාගෙන තිබීම හේතුවෙන් අනුමත සීමාව ඉක්මවා 56 දෙනෙකු සේවයට බඳවාගෙන තිබුණද ඒ සඳහා ලබාගත් නිශ්චිත අනුමැතියක් විගණනයට ඉදිරිපත් නොවීය.
- (ඇ) මණ්ඩලයට අදාළ බඳවා ගැනීමේ පරිපාටිය අනුව වයස අවුරුදු 45 ඉක්මවූ අය රියදුරු තනතුරු සඳහා බඳවා නොගත යුතු වුවද වයස අවුරුදු 52 ඉක්මවූ අයකු රියදුරු තනතුරක් සඳහා බඳවාගෙන තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය. එසේම, එම තනතුරු සඳහා නියමිත අධ්‍යාපන සුදුසුකම් සම්පූර්ණ කර ඇති බවට වූ සාක්ෂිද අදාළ ගොනු තුළ නොවීය.
- (ඈ) ආයතනයේ පුරප්පාඩුව පැවති ප්‍රධාන මූල්‍ය නිලධාරී තනතුරු සඳහා විධිමත් බඳවා ගැනීමේ පරිපාටිය අනුගමනය කිරීමකින් තොරව සමාලෝචිත වර්ෂයේදී නිලධාරියෙකු බඳවාගෙන තිබූ අතර ඔහු වෙත තනතුරට හිමි මූලික වැටුපට අමතරව අතිරේක වැටුප් වර්ධක 14 ක්ද ලබාදී තිබුණි.

4.9 හඳුනාගන්නා ලද පාඩු

ජාතික ලොතරැයි මණ්ඩලය විසින් මුද්‍රණ කරනු ලබන ලොතරැයිපත්වල පැවතිය යුතු ප්‍රමිත විශාලත්වය පිළිබඳ (Size) පූර්ව නිගමනයන්ට නොපැමිණීම හේතුවෙන් ඇතැම් ලොතරැයිපත් මුද්‍රණයේදී විශාල වශයෙන් අලාභයන් සිදුවන බව නිරීක්ෂණය විය. සමාලෝචිත වර්ෂයේදී හඳුන්වා දී ඇති ලොතරැයි 02 ක් සඳහා එසේ අතිරේකව දරා ඇති ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැය රු.30,379,949 ක් පමණ විය.

4.10 වෙළෙඳපොල කොටස

ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය ආයතන දෙකක් වූ ජාතික ලොතරැයි මණ්ඩලය හා සංවර්ධන ලොතරැයි මණ්ඩලය මගින් ලොතරැයි අලෙවි කටයුතු පවත්වාගෙන ගොස් තිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ජාතික ලොතරැයි මණ්ඩලයේ වෙළෙඳපොල කොටස සියයට 56.84 ක් වී තිබූ අතර සංවර්ධන ලොතරැයි මණ්ඩලයේ වෙළෙඳපොල කොටස සමග සැසඳීමේදී එය 2015 ට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සියයට 2 කින් පහළ ගොස් තිබුණි. තවද 2011 වර්ෂයේ සිට එය වාර්ෂිකව උච්චාවචනය වී තිබූ බව නිරීක්ෂණය වූ අතර විස්තර පහත දැක්වේ.

වර්ෂය	ලොතරැයි විකුණුම් ආදායම		ජාතික ලොතරැයි මණ්ඩලයේ වෙළෙඳපොල කොටස
	ජාතික ලොතරැයි මණ්ඩලය	සංවර්ධන ලොතරැයි මණ්ඩලය	
	රු.මිලියන	රු.මිලියන	%
2016	20,170	15,314	56.84
2015	17,394	12,265	58.65
2014	15,153	12,592	54.62
2013	14,537	10,611	57.80
2012	12,024	10,668	52.98
2011	10,092	8,335	54.76

4.11 අරමුදල් කළමනාකරණය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) මණ්ඩලය සතු බැංකු ජංගම ගිණුම් 05 ක මාස 06 ක කාලයක සිට රු.මිලියන 2 ක සාමාන්‍ය මුදල් ශේෂයක් පවත්වාගෙන ගොස් තිබූ අතර සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට එම ජංගම ගිණුම්වල පැවති මුදල් ශේෂ එකතුව රු.8,926,894 ක් විය. ඒ අනුව බැංකු ජංගම ගිණුම්වල නිෂ්කාර්යව පවතින මුදල් ඵලදායී ආයෝජනයක යෙදවීමේ හැකියාව පිළිබඳ මණ්ඩලයේ අවධානය යොමුවී ඇති බවත් නිරීක්ෂණය නොවීය.
- (ආ) මණ්ඩලය විසින් මහජන බැංකුවේ පවත්වාගෙන යනු ලබන රැස්කිරීමේ ගිණුමට අලෙවි නියෝජිතයින් විසින් මුදල් තැන්පත් කිරීමේදී බැංකුව විසින් සියයට 0.05 ක සේවා ගාස්තු වශයෙන් එකතුව රු.40,212,740 ක් අයකර තිබුණද ඒ පිළිබඳ මණ්ඩලය විසින් කිසිදු අවධානයක් යොමුකර නොතිබුණි.

4.12 තොරතුරු තාක්ෂණ (IT) පොදු පාලන ක්‍රම දුර්වලතා

මණ්ඩලය සතු පරිගණක පද්ධතියේ පවතින පහත දෝෂ මගහරවා ගැනීම සඳහා ප්‍රමාණවත් ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.

- (අ) එක් එක් දිනය අවසානයේදී නොවිකුණු ටිකට් සම්බන්ධයෙන් අලෙවි නියෝජිතයන් විසින් මණ්ඩලය වෙත එවනු ලබන විද්‍යුත් තැපැල් පණිවිඩය පරිගණක පද්ධතිය මගින් දෙවරක් බිල්පත්‍ර ලෙස මුද්‍රණය වීම.
- (ආ) පරිගණක පද්ධතියට දත්ත ඇතුළු කරන සහ දත්ත වෙනස් කරන පුද්ගලයින්ගේ අනන්‍යතාවය තහවුරු කරගත හැකිවන පරිදි විධිමත් රහස් අංක ක්‍රමයක් භාවිතා නොකිරීම.
- (ඇ) මුද්‍රණය කර ගබඩාවට ලැබී ඇති ලොතරැයිපත් ප්‍රමාණය ඉක්මවා විකුණුම් ඉන්වොයිසි නිකුත් කිරීමේ හැකියාව මණ්ඩලය සතු වර්තමාන පරිගණක පද්ධතියට පැවතීම නිවැරදි කිරීමට කටයුතු නොකිරීම.
- (ඈ) අලෙවි නියෝජිතයින් අතර අන්තර් හුවමාරු ටිකට්පත් පිළිබඳ දත්ත පද්ධතියට ඇතුළත් කළ හැකි වන පරිදි පරිගණක පද්ධතිය වැඩිදියුණු කර නොතිබීම. මේ හේතුවෙන් මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කළ ටිකට්පත් සම්බන්ධයෙන් අවසාන වගකීම දැරිය යුතු පාර්ශවයන් නිශ්චිතව හඳුනා ගැනීමට නොහැකි වූ අවස්ථා නිරීක්ෂණය වීම.

5. ගිණුම්කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

5.1 වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

2016 වර්ෂය සඳහා වූ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට අනුව කාර්ය සාධන ඇගයීම් සඳහා කාර්ය සාධන වාර්තාවක් පිළියෙල කිරීමට මණ්ඩලය කටයුතු කර නොතිබුණි.

5.2 පාරිසරික හා සමාජ වගකීම් ඉටු කිරීම

මණ්ඩලය විසින් ලොතරැයිපත් මුද්‍රණය සඳහා වාර්ෂිකව කඩදාසි මෙ.ටොන් 700 කට වැඩි ප්‍රමාණයක් පරිහරණය කරනු ලැබුවද එම ලොතරැයිපත් වෙළෙඳපාලට මුදාහැරීමෙන් පසු පරිසරයට සිදුවන හානිය අවම කිරීම සඳහා කිසිදු විකල්ප ක්‍රියාමාර්ගයක් ගැන අවධානය යොමුකර නොතිබුණි. එසේම මුද්‍රණය කර ඇති ලොතරැයිපත්වලින් නොවිකිණි වාර්ෂිකව ඉතිරිවන තොගය දළ වශයෙන් කඩදාසි මෙ.ටො.70 ක් පමණ වුවද එම තොගය සම්බන්ධයෙන්ද සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග නොගෙන මණ්ඩලය සතු ගබඩාවල රඳවා තිබුණි.

5.3 නොවිසඳී ඇති විගණන ඡේද

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) ඉකුත් වර්ෂවලදී වැඩිපුර ගෙවනලද රු.7,392,287 ක සේවක පාරිතෝෂික මුදල මණ්ඩලයට ආපසු අයකරගන්නා ලෙස පොදු ව්‍යාපාර පිළිබඳ කාරක සභාව 2013 මාර්තු 21 දින නියෝග කර තිබුණද එම මුදල අය කර ගැනීමට හෝ ලැබිය යුතු මුදලක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල

දැක්වීමට හෝ කටයුතු කර නොතිබුණි. වැඩිපුර ගෙවා ඇති පාරිතෝෂික මුදල මණ්ඩලයට ප්‍රතිපූර්ණය කරන ලෙස අදාළ විග්‍රාමික නිලධාරීන්ට ලිඛිතව දැන්වීම පමණක් මණ්ඩලය විසින් සිදු කර තිබුණි.

(ආ) 2014 නොවැම්බර් 04 දින පැවති පොදු ව්‍යාපාර කාරක සභාවේදී ලබාදී තිබූ නියෝගය අනුව, මණ්ඩලය සතු වොක්ෂෝල් විදියේ පිහිටි පර්වස් 112 ක ඉඩමේ නව ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකළ යුතු විය. එහෙත් 2016 වර්ෂය අවසාන වන විටදී ගොඩනැගිල්ලේ සැලසුම් කටයුතු සඳහා ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පියෙකු තෝරා ගැනීම පමණක් සිදුකර තිබුණි. මෙම ඉදිකිරීම මේ දක්වා ආරම්භ කර නොතිබූ අතර 2016 වර්ෂයේදී මණ්ඩලයේ කටයුතු පවත්වාගෙන යන ගොඩනැගිලි වෙනුවෙන් ගෙවා ඇති කුලිය රු.25,224,472 ක් විය.

6. පද්ධති හා පාලනයන්

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන අඩුපාඩු වරින්වර මණ්ඩලයේ සභාපතිවරයාගේ අවධානයට යොමු කරන ලදී. පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍ර කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතු වේ.

පද්ධති හා පාලන ක්ෂේත්‍ර -----	නිරීක්ෂණ -----
(අ) ගිණුම්කරණය	<p>(i) භාවිතයේ පවතින විමධ්‍යගතකළ පරිගණක තොරතුරු පද්ධතිය මගින් යාවත්කාලීන තොරතුරු ලබාගැනීම, ගනුදෙනුවේ ඉතිහාසය පරීක්ෂා කිරීම හා එම ගනුදෙනුව ගලායාම පද්ධතිය හරහා සිදුවීම යනාදී පහසුකම් ලබාගත හැකි සේ වැඩිදියුණු කර නොතිබීම.</p> <p>(ii) අවසන් ගිණුම් පිළියෙල කිරීමේදී අනෙකුත් අංශ හා ගිණුම් තොරතුරු නිවැරදිව සමායෝජනය නොවීම, තොරතුරු ද්විකරණය වීම වැලැක්වීමේ ක්‍රමයන් නොවීම හා ජ'නල් සටහන් මගින් පසුව සිදුකරන ගැලපීම් නිවැරදිව යාවත්කාලීන නොවීම. එකම අංකය යටතේ පොදු ජර්නල් වවුචර් 02 බැගින් නිකුත් කර තිබූ අවස්ථා නිරීක්ෂණය විය.</p>
(ආ) මෙහෙයුම් පාලනය	<p>(i) මණ්ඩලය විසින් අතිරේක මුද්‍රණ ඇනවුම් වාචිකව ලබාදීම, ඇනවුම් කළ ප්‍රමාණ ඉක්මවා සපයන ලද ලොතරැයිපත් ලේඛනගත නොවීම හා මණ්ඩලයේ අනුදැනුමකින් තොරව වැඩිපුර සපයන ලද ලොතරැයිපත් නැවත රැගෙන යාම වැනි අවස්ථා වෙනුවෙන් ලොග් සටහන් පවත්වා නොතිබීම.</p> <p>(ii) අලෙවි නොකළ ලොතරැයිපත් නියෝජිතයින් විසින් ආපසු මණ්ඩලය වෙත භාර දී නොමැති විට ඔවුන්ගෙන් අයකළ යුතු අධිභාර ගිණුම්ගත කර නොතිබීම.</p> <p>(iii) ලොතරැයිපත් කාණ්ඩ අංක සාවද්‍ය ලෙස වෙනත් ලොතරැයි බිල්පත්‍රයක මුද්‍රණය කර නිකුත් කිරීමේ හැකියාව අවහිර කිරීමේ ආරක්ෂිත ක්‍රම හඳුන්වා නොදීම.</p>

(ඇ) මානව සම්පත් කළමනාකරණය

උසස්කිරීම් හා බඳවාගැනීම් අදාළ පරිපාටිවලට අනුකූලව සිදු නොකිරීම හා පුරප්පාඩු පවතින තනතුරු සඳහා බඳවා ගැනීම් සිදුකිරීම සඳහා සැලසුම් සකස්කර නොතිබීම.

(ඉ) ණයගැති පාලනය

විමධාගත කළ පරිගණක පද්ධතිය මගින් ණයගැති කාල විශ්ලේෂයන් ලබා ගැනීමට නොහැකි වීම.